

Győri Ítéltábla
Pk.IV.25.642/2019/2.szám

A Győri Ítéltábla a Dr. Czeglédy és Társai Ügyvédi Iroda (...) által képviselt ...(...) kérelmezőnek a **Komárom-Esztergom Megyei Területi Választási Bizottság 24/2019. (X.12.)** számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelem alapján indult nemperes eljárásban – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla a Komárom Esztergom Megyei Területi Választási Bizottság 24/2019. (X.10.) számú határozatát megváltoztatja és a Boda Bánk László (...) polgármester- és képviselő-jelölt által a Momentum Mozgalom, a Demokratikus Koalíció, a Magyar Szocialista Párt, a Párbeszéd Magyarországért Párt, a Lehet Más a politika és a Jobbik Magyarországért Mozgalom jelölőszervezetek által közzétett internetes megjelenésin, reklámjain szereplő „Szavazz! az ellenzék közös polgármester-jelöltjére Tatabányán!” és „Szavazz! az ellenzék közös képviselő-jelöltjére Tatabánya!” kifejezésekkel kapcsolatos kifogását elutasítja.

A feljegyzett illetéket az állam viseli.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

1. A kifogást előterjesztő a DK-JOBBIK-LMP-MSZP-MOMENTUM-PÁRBESZÉD jelölőszervezetek polgármesterjelöltjeinek és jelöltjeinek internetes megjelenésin, reklámjain közzétett „Szavazz! az ellenzék közös polgármester-jelöltjére Tatabányán!” és „Szavazz! az ellenzék közös képviselő-jelöltjére Tatabánya!” kifejezésekkel szemben terjesztett elő kifogást arra hivatkozva, hogy az a 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.) 2.§ (1) bekezdés a), c), és e) pontjaiba ütközik, mert az úgy értelmezhető, mintha a jelölteket az összes ellenzéki párt támogatná. A kifogáshoz csatolt, az internetről letöltött képeken valamennyi esetben a polgármester jelölt, illetve a képviselő jelölt és a polgármester jelölt együtt szerepelt. Valamennyi kép tartalmazta a jelölőszervezetek logóját és annak rövidített elnevezését.
2. Tatabánya Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (HVB) a 94/2019 (X.04.) HVB. számú határozatával a kifogásnak helyt adott és az abban megnevezett jelölőszervezeteket, valamint ... polgármester jelöltet és a jelölő szervezetek tatabányai jelöltjeit eltiltotta a további jogsértéstől. A ... és ... fellebbezése folytán eljáró Komárom Esztergom Megyei Területi Választási Bizottság (TVB) a 24/2019. (X.10.) számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Határozatának indokolása szerint ... alaptalanul hivatkozott fellebbezésében arra, hogy a kifogás őt nem nevesítette. Kifejtette, hogy a Ve. 140.§-a a kampányeszközöket nem taxatív módon sorolja fel, ezért az elsőfokú döntés helytállóan rendelkezett az eltiltás kapcsán „valamennyi internetes megjelenés”-ről. A sérelmezett kitétel elegendő a kifogásolt tartalmak pontos meghatározhatóságához. A kifogás érdemével kapcsolatosan a 3107/2018 (IV.9.) AB határozatban írtakra hivatkozva rámutatott, hogy az ellenzék fogalmát a választási kampányban úgy kell értelmezni, hogy az felöleli valamennyi, a jelenleg önkormányzati közhatalmat gyakorló személyeken, jelölő szervezeteken kívül

minden más személyt, jelölő szervezetet. A kifogásban támadott kitételek a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjaiba ütközően alkalmasak arra, hogy a választókban – tévesen – azt a látszatot keltsék, hogy a jelöltek az így meghatározott ellenzék teljes támogatottságát élvezik.

3. A kérelmező a másodfokú határozat megváltoztatását, a kifogás elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy személyes érintettsége fennáll, mert a másodfokú határozat kötelezettje, polgármester jelöltként tevékenysége nem választható el a jelölő szervezetek tevékenységétől, kampánytevékenységét a képviselőjelöltekkel együtt fejt ki.
4. Álláspontja szerint az első-és másodfokú határozat a Ve. 2.§ (1) bekezdés a), c) és e) pontjába, 43.§ (1), (4) és (5) bekezdésébe, 140.§ és 141.§-ába, 212.§ (2) bekezdésébe, 218.§ (1) és (2) bekezdésébe ütközik. A támadott döntésből nem állapítható meg, hogy a kérelmező személye ellen is terjesztettek-e elő kifogást és mi a kérelmező által elkövetett jogsértés. Ennek hiányában a kérelmező eltiltásának nem lehet helye.
5. A kifogásolt kampányeszközökön a jelölő szervezetek neve, logója minden esetben feltüntetésre került, az semmilyen megtévesztő tartalommal nem bírt. Az „ellenzék” kifejezés nem egzakt, objektív, konkrét megfogalmazás, választási kampányidőszakban is szubjektív megítélés kérdése, hogy ebbe a kategóriába ki tartozik. A kifogásban támadott kifejezéseket az 5/2015. (II.5.) AB határozat alapján a vélemény-nyilvánítás szabadsága oltalmazza, aminek korlátozására a IV/1600/2019 AB határozatban foglaltak szerint csak a legszűkebb körben szankcionálható. A „közös jelölt” kitétel a valóságnak megfelel. A kifogással tárgyát képező feliratok nem jelentik azt, hogy kizárólag a támadott kampányeszközökön feltüntetett szervezetek lennének ellenzékiek. A kifogást tevő nincs elzárva attól, hogy magát is ellenzéki jelöltként tüntesse fel.
6. A bírósági felülvizsgálati kérelmet a Ve. 222. § (1) bekezdése szerinti jogosult érintett nyújtotta be. Az ítéltábla teljeskörűen osztja a kérelemben foglaltakat a kérelmező személyes érintettségével kapcsolatban. A kérelem tartalma megfelel a Ve. 223. § (3) bekezdése és a 224. § (3) bekezdése szerinti rendelkezéseknek, valamint a 224. § (5) bekezdése szerinti kötelező ügyvédi képviselő előírásának. Ezért az ítéltábla a felülvizsgálati kérelmet érdemben bírálta el, megállapítva, hogy az az alábbiak szerint alapos.
7. A kifogás nevesítette a kérelmezőt, az a jelölő szervezetek polgármester jelöltjeinek és jelöltjeinek internetes megjelenéseit, reklámjait támadta. A kérelmezőnek a személyes érintettség kapcsán kifejtett érveléséből az is következik, hogy a polgármester jelölt, képviselőjelölt kampánytevékenysége az interneten közzétett kampányeszközök vonatkozásában nem különíthető el a jelölő szervezet kampánytevékenységétől, különösen arra tekintettel, hogy a kifogáshoz csatolt, az internetről letöltött tartalom saját személyét illetően a kérelmező facebook felületén is elérhető volt. Ezért a kérelmező alaptalanul hivatkozott arra, hogy a kifogás az ő személyét nem érintette, az ő személyével kapcsolatban a jogsértés ténye erre irányuló kérelem hiányában nem volt vizsgálható.
8. A jelen eljárásban vizsgálni kell, hogy a kifogással támadott közlések tényállításnak vagy véleménynyilvánításnak minősülnek-e. Ennek során figyelemmel kell lenni arra, hogy a 3107/2018 (IV.9.) AB határozatból következően az elhatárolásnak választási kampány során is alkotmányjogi jelentősége van, mivel a tényállításokra és az értékítéletekre eltérő mércék alkalmazandók. Ugyanakkor az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatából az is egyértelműen kirajzolódik, hogy a tényállításokra vonatkozó, a jogszerűtlenség megállapíthatósága tekintetében megengedőbb teszt alkalmazására ez esetben kifejezetten szűk körben van csak lehetőség, vagyis a tényállítás alkotmányjogi fogalmát megszorítóan kell értelmezni. A szóban forgó kijelentés értékelése nem történhet csupán „megragadva a kijelentés direkt tartalmánál” {5/2015. (II. 25.) AB határozat, Indokolás [27]}, hanem a

mérlegelést a választási kampány felfokozott helyzetét és az ügy összes körülményét figyelembe véve, valamint arra tekintettel kell elvégezni, hogy a jelöltek egymás programját és alkalmasságát minél szabadabban kritizálhassák {31/2014. (X. 9.) AB határozat, Indokolás [29]-[30]; 9/2015. (IV. 23.) AB határozat, Indokolás [43]}. A politikai vitának a választási kampány során különösen is felfokozott körében a tényállítások meghatározása nem történhet önmagában a bizonyíthatósági teszt köznapi értelemben vett automatikus alkalmazásával, azaz nem szorítkozhat kizárólag a vizsgált kijelentés szó szerinti tartalmának értékelésére. A közügyek intenzív vitájában résztvevők jogi felelősségre vonásához nem elegendő annak kimutatása, hogy a vizsgált megszólalás bizonyos elemei ténylegesen, objektív módon cáfolhatók. A vitatott kijelentés értékelését arra is figyelemmel kell elvégezni, hogy a kijelentés a választási kampány speciális szituációjában milyen valódi jelentést hordoz a kampányüzenetek címzettjei, a választópolgárok számára. Ha a megnyilatkozásnak a közügyek vitája, kiváltképp a kampány sajátosságaira tekintettel észszerűen tulajdonítható olyan jelentés, amely szerint a közlést a választók az érintett múlt- vagy jövőbeli politikájára vagy a jelölt alkalmasságára vonatkozó politikai véleményként (nem pedig szó szerint) értelmezik, akkor a közéleti vita legintenzívebb szférájának szabad alakulása érdekében ebből kell kiindulni.

9. Fenti értelmezés szerint a választási kampányban az egyébként köznapi értelemben tényállításként értékelendő közlések is véleménynyilvánításnak minősülhetnek. A tényállítások meghatározása nem történhet önmagában a bizonyíthatósági teszt köznapi értelemben vett automatikus alkalmazásával, azaz nem szorítkozhat kizárólag a vizsgált kijelentés szó szerinti tartalmának értékelésére, a támadott közlések értékelését arra is figyelemmel kell elvégezni, hogy a kijelentés a választási kampány speciális szituációjában milyen valódi üzenetet hordoz a kampányüzenetek címzettjei, a választópolgárok számára (IV/1600/2019. AB határozat).
10. Helytállóan hivatkozott arra a kérelmező, hogy az 5/2015 (II.25.) AB határozat szerint „*a választási kampányban tipikusan a közszereplők egymás közti kontextusában kell értelmezni és megítélni a véleménynyilvánítási szabadságot, illetve annak korlátait.*” Az így megfogalmazott követelmény jelen ügyben is mindenekelőtt annak a szempontnak az érvényre juttatását jelenti, hogy a választási kampányban az egymással versengő jelöltek, akik igyekeznek előnyt szerezni, ennek elérése érdekében – még a „közönséges közéleti viták időszakához” képest is – nyíltabban fejthessék ki véleményüket.
Az Alkotmánybíróság érvelése szerint „*az is fontos szempont, hogy azok a közszereplők, akik nyíltan vállalhatnak közéleti-politikai szerepet, meg is tudják magukat védeni az alaptalan megnyilvánulásokkal szemben a nyilvánosság előtt. Erre minden lehetőség adott például egy választási kampány során... A véleménynyilvánítás szabadsága tehát fokozottan érvényesül olyan értékítéletekkel kapcsolatban, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak, netán képi (elvont) formában jelennek meg.*”
11. Helytállóan utalt arra a kérelmező, hogy az „ellenzék” fogalma a választási kampány során egzakt módon nem meghatározható, mert a választópolgár szubjektív megítélésétől függ, hogy kit tart – a TVB támadott határozatának szóhasználatára szerint – a jelenleg közhatalmat gyakorló személyeken, szervezeteken kívülállónak, velük ellentétes politikai álláspontot elfoglalónak. A politikai megnyilvánulások során, különösen a választási kampányban a politikai vita tárgyát képezheti, hogy ki az ellenzéki és ki nem. Az ellenzék, ellenzékiiség egy, a regnáló hatalmossal szembenálló politikai minősítést jelent, ezért a korábban már kifejtettek alapján az ellenzék közös polgármester jelöltje, képviselő jelöltje kifejezés nem tekinthető tényállításnak abban a részében, hogy a jelölt az ellenzék jelöltje-e.

12. A Ve. 2.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti választás tisztaságának megóvása, ezen belül a választópolgárok megtévesztésének tilalma ebben a vonatkozásban a tényállításokra értelmezhető (Kúria Kvk.III.37.380/2014/3.) A politikai véleménynyilvánítás fogalmilag nem lehet megtévesztő jellegű, mert annak tartalma nem valótlan tény, vagy valós tény hamis színben feltüntetése, hanem szükségképpen szubjektív értékítélet.
13. A támadott másodfokú határozat azért is tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a kifogás tárgyát képező közlések hamis látszatot keltenek azzal, hogy a jelöltek az ellenzék közös és kizárólagos jelöltjei, mert azok a logó és a név feltüntetésével egyértelműen tartalmazzák a polgármester jelölt és a képviselő jelöltek mögött álló jelölő szervezeteket. Így az interneten közzétett tartalmak sem utalnak kizárólagosságra, nem minősülnek kirekesztőnek, azokból nem vonható le olyan következtetés, hogy más polgármester jelölt vagy képviselő jelölt ne minősíthetné magát ellenzékinek. Ebből következően nem állapítható meg a Ve. 2.§ (1) bekezdés c) pontjának sérelme sem.
14. A választási kampány során tágabb körben megengedett véleménynyilvánítás körén belül maradó közlés nem jogszerűtlen, az nem ütközik a Ve. 2.§ (1) bekezdés e) pontja szerinti jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe. A támadott másodfokú határozat e vonatkozásban is tévesen állapított meg jogsértést.
15. Mindezekre tekintettel az ítéltábla a Komárom Esztergom Megyei Területi Választási Bizottság 24/2019. (X.10.) számú határozatát a Ve. 231.§ (5) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatta és a kifogást elutasította.
16. Mivel a Ve. 228.§ (2) bekezdése és a 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 630.§ (5) bekezdése alapján az eljárásra a 2017. évi I. törvény (Kpt.) rendelkezései megfelelően alkalmazandók és a bírósági eljárásba a kifogásoló a Kpt. 20. § (1) bekezdés szerint érdekeltként belépni nem tud, az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62.§ (1) bekezdés s) pontja alapján feljegyzett eljárási illeték megfizetésére pedig a Kpt. 35.§ (1) bekezdéséből és a Pp. 102.§ (1) bekezdéséből következően a nyertes kérelmező nem kötelezhető, az az állam terhén marad.

Győr, 2019. október 15.

dr. Zámbó Tamás sk.
a tanács elnöke

dr. Szalay Róbert sk.
előadó bíró

dr. Ferenczy Tamás sk.
bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: